

Visste du dette?

Edelstener

Edelstenens historie går flere tusen år tilbake i tiden, da de ble båret som amuletter for bl.a. å holde onde makter borte. Etter hvert ble edelstenene, fordi de var både vakre og sjeldne, et symbol på rikdom, status og makt. I tidligere tider fattet jødene forskjellige stener inn i yppersteprestens brystplate. Stentypene og hvilken plassering de hadde er nøye beskrevet i Det gamle testamente. Hver sten hadde sin bestemte betydning. På grunn av deres åndelige kraft og betydning ble edelstener senere tatt inn i kors og kalker. Biskoper og paver brukte også ringer med edelstener. Romerne fattet stener på sine sverd og andre våpen som beskyttelse i krig.

Edelstener er sjeldne **mineraler** som brukes til **smykker** og pyntegjenstander. Det er bare vakre og forholdsvis harde mineraler som kalles edelstener. Mindre harde og mer vanlige mineraler som brukes til samme formål kalles gjerne halvedelstener (eller smykkesten). Grensene mellom edelstener og halvedelstener er ikke klart definert. Slipte edelstener kalles gjerne juveler. I tillegg til mineralene fins det også edelstener fra plante- og dyreriket som **rav** og **perler**. Kunnskapen om edelstener kalles **gemmaologi**.

Rubin er en av de mest verdifulle edelstenene, en korundvariant, og er meget sjelden og nesten like så hard som **diamant**. Den består av aluminiumoksid med små spor av krom- og jernoksid som gir den den røde fargen. Den dyprøde Burma-rubinen, som ofte blir betegnet som dueblods rød, er den mest verdifulle.

Safir er også en av de mest verdifulle edelstenene. Den er en gjennomsiktig eller gjennomskinnelig korundvariant som fins i mange farger. Den dypblå Burma- eller indiske safiren eller den lysere, klare Ceylon-safiren er mest ettertraktet. Gule og rosa safirer finnes også.

Smaragd er også en svært verdifull edelstenen av mineralet **beryllium-aluminiumsilikat** med en liten mengde **krom**, som gir stenen den dyprøne fargen. Smaragden slipes ofte som «en cabochon», en buet, glatt sliping uten fasetter. Smaragd er verdens mest sjeldne edelstein og finnes kun ved noen få lokaliteter i verden. Smaragd av slipekvalitet kan oppnå høyere priser enn noe annen edelstein. I **Norge** er det funnet fine smaragder ved **Minnesund**.

